

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Transporturi

„Aprob”

Olesea BAGRIN,

Director al IP Centrul de Excelență în
Transporturi

21 martie 2024

Curriculum la stagiul de practică

S.08.O.045 Practica ce anticipează probele de absolvire

Specialitatea: **104110 Traficul auto**

Calificarea: **432304 Agent/agentă în transporturi**

Chișinău, 2024

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului „Consolidarea sistemului de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova” (CONCEPT 5), cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service (LED).

Aprobat:

La ședința Consiliului metodic al IP CET din 13 martie 2024, Svetlana ZUGRAV, director adjunct pentru instruire și educație _____.

La ședința Catedrei de economie și management a IP CET din 22 septembrie 2024, Ion ȘTIRBU, șef de catedră, profesor, grad didactic superior _____.

Autori:

1. Ion ȘTIRBU, profesor discipline speciale, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Transporturi
2. Boris RUSU, profesor discipline specialitate, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Transporturi
3. Aliona MOROI, profesoară discipline specialitate, grad didactic unu, Centrul de Excelență în Transporturi

Coordonatori:

1. Olesea BAGRIN, grad managerial doi, grad didactic superior, Centrul de Excelență în Transporturi
2. Aurelia VARTIC, manager proiect CONCEPT, Asociația Obștească „Educație pentru Dezvoltare”

Recenzenți:

1. Iulian NEGREA, manager transport, S.R.L. INCO GROUP COMPANY
2. Lilian COPACI, șef de direcție, Primăria Municipiului Chișinău, Direcția generală mobilitate urbană, Direcția management în transport

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://www.ipt.md/ro/produse/educationale>

<https://cetauto.md/ro/diagnosticarea-tehnica-a-transportului-auto/>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională	5
III. Competențele profesionale și rezultatele învățării.....	5
IV. Administrarea unității de curs	6
V. Unitățile de învățare	6
VI. Sugestii metodologice	8
VII. Sugestii de evaluare a rezultatelor învățării.....	9
VIII. Cerințe față de locurile de practică	10
IX. Resursele didactice recomandate elevilor.....	11

I. Preliminarii

Curriculumul pentru *Practica ce anticipează probele de absolvire* este elaborat în baza *Standardului de calificare pentru agent/agentă în transporturi*, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova prin Ordinul nr. 1310/2023, și în conformitate cu Planul de învățământ, aprobat prin Ordinul MEC nr. 1780/2023, cu modificările ulterioare în baza Ordinului MEC nr. 768/2024 „Cu privire la aprobarea Referențialului de corelare a programelor de studii (specialităților) și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar”. *Practica ce anticipează probele de absolvire* este un element formativ al pachetului curricular pentru calificările din domeniul de formare profesională Servicii transport și face parte din componenta stagiilor de practică a planului de învățământ la programul de studii 1041.1 Traficul auto.

Scopul stagiului *Practica ce anticipează probele de absolvire* este consolidarea și aprofundarea cunoștințelor dobândite în timpul studiilor la disciplinele, modulele de specialitate, formarea abilităților practice necesare pentru activitatea profesională în organizațiile de profil, precum și pregătirea elevilor pentru susținerea probelor de absolvire.

Practica ce anticipează probele de absolvire, desfășurată în cadrul organizațiilor și întreprinderilor de profil, reprezintă o etapă de încheiere a procesului educațional și facilitează integrarea profesională a viitorilor specialiști, oferindu-le condiții pentru:

- familiarizarea cu sistemul economic și managerial al întreprinderilor de transport auto;
- consolidarea cunoștințelor cu privire la tehnica securității la locul de muncă;
- studierea și analiza domeniilor cu privire la managementul transportului auto, marketingul transportului auto, economia transportului auto, traficul auto de mărfuri și de pasageri pe plan național și internațional;
- studierea materialului rulant din cadrul întreprinderilor de transport;
- analiza fluxului de transport pe diferite rute (locale, naționale și internaționale);
- executarea sarcinilor concrete la locul de muncă;
- colectarea informațiilor pentru elaborarea raportului de practică specializată, care va fi folosit, ulterior, în proiectul de diplomă.

Unitățile de cursuri și stagiile de practică care trebuie să fie studiate și evaluate, în mod obligatoriu, până la începerea stagiului *Practica ce anticipează probele de absolvire* sunt:

F.01.O.008	Securitatea și sănătatea în muncă
F.05.O.014	Autorități în transporturi
S.07.O.021	Transportul de persoane în trafic internațional
S.07.O.022	Transportul de mărfuri în trafic internațional
S.07.O.023	Transportul multimodal și intermodal
P.03.O.041	Practica de instruire Gestionarea documentelor de transport
P.04.O.042	Practica de specialitate Trafic auto de persoane
P.06.O.043	Practica de specialitate Trafic auto de mărfuri
S.08.O.024	Logistica transportului
S.08.O.025	Transportul și expedițiile

F.08.O.016 Bazele procedurilor vamale

F.08.O.017 Economia transportului

II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională

Conținutul *Practicii ce anticipează probele de absolvire* contribuie la dezvoltarea competențelor profesionale ale viitorilor specialiști în domeniul transportului rutier în trafic național și internațional, prin studierea și analiza activității întreprinderilor de transport, orientând elevul către documentare și înțelegerea mai profundă a profilului specialității și a temei proiectului de diplomă.

Stagiul *Practica ce anticipează probele de absolvire* reprezintă un element important în formarea profesională a viitorilor agenți/agente în transporturi, oferind acestora oportunitatea de a aplica cunoștințele teoretice, acumulate în timpul studiilor, într-un mediu real de lucru. Scopurile principale ale acestui stagiul sunt:

- consolidarea și aprofundarea cunoștințelor dobândite în domeniul traficului auto, în special în ceea ce privește disciplinele de specialitate studiate;
- dezvoltarea deprinderilor practice necesare desfășurării activităților specifice în organizațiile de transporturi;
- dezvoltarea aptitudinilor analitice, practice și de cercetare, esențiale într-o industrie dinamică precum cea a transporturilor;
- familiarizarea cu aspectele economice și manageriale ale întreprinderilor din domeniu;
- studierea și înțelegerea diverselor tipuri de activități din cadrul unei întreprinderi de transporturi;
- colectarea și analizarea informațiilor necesare pentru elaborarea rapoartelor de practică și pentru susținerea proiectului de diplomă.

În activitatea sa, agentul în transporturi este responsabil de monitorizarea și coordonarea operațiilor din cadrul unității de transport, asigurându-se că comenzile sunt executate în mod eficient și că procesele de transportare sunt optimizate. De asemenea, acesta oferă consultații executorilor și clienților, contribuind astfel la îmbunătățirea calității serviciilor oferite. De aceea, în timpul stagiului de practică, elevii trebuie să se familiarizeze cu procedurile legale, cu procedeele de management și de analiză a rezultatelor economice, de comunicare cu clienții și cu membrii echipei, precum și cu alte aspecte importante ale activității în domeniul transporturilor.

III. Competențele profesionale și rezultatele învățării

În scopul dezvoltării competențelor profesionale descrise în standardul ocupațional și al atingerii rezultatelor învățării stipulate în standardul de calificare pentru agent/agentă în transporturi, specialitatea 1041.1 Trafic auto, după efectuarea stagiului *Practica ce anticipează probele de absolvire*, elevii vor fi capabili:

1. să aplice metodologiile de optimizare și de creștere a eficienței rutelor selectate;
2. să analizeze eficiența transporturilor pe rute selectate;
3. să calculeze indicatorii tehnico-economici ai transporturilor pe rutele analizate;
4. să aplice proceduri pentru furnizarea serviciilor în cadrul transportului auto național/internațional de persoane/mărfuri;

5. să coordoneze activitățile de însoțire documentară a procesului de transport național/internațional de persoane/mărfuri;
6. să aplice normele de securitate și sănătate în muncă, de prevenire a incendiilor și de protecție a mediului înconjurător.

IV. Administrarea unității de curs

Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Forma de evaluare	Numărul de credite
8	4	120	Orală, în baza raportului de practică	4

V. Unitățile de învățare

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
1. Identificarea metodelor de optimizare a transporturilor rutiere de mărfuri			
1.1. Identificarea metodelor de optimizare a eficienței transporturilor de încărcături 1.2. Identificarea elementelor procesului de transport de mărfuri 1.3. Stabilirea regimului de lucru și odihnă al personalului de transport 1.4. Identificarea mijlocului de transport propus pentru deservirea rutelor analizate ale activității de transport	- Schemele rutelor selectate, utilizând softuri din domeniu - Lista părților participante la procesul de transport de mărfuri - Graficul regimului de lucru și odihnă al personalului de transport - Argumentarea selectării mijlocului de transport	Prezentarea și argumentare a produselor	24
2. Organizarea activităților de manipulare a mărfurilor			
2.1. Analizarea mărfurilor în vederea transportării și depozitării pentru o situație dată 2.2. Organizarea activității de manipulare a încărcăturilor 2.3. Coordonarea activităților de manipulare a încărcăturilor într-o situație dată	- Lista mijloacelor și amenajărilor necesare pentru transportul diferitelor categorii de mărfuri - Lista de echipamente și instalații pentru manipularea mărfurilor - Calculele indicatorilor specifici de manipulare a	Prezentarea și argumentarea produselor	18

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
	încărcăturilor		
3. Identificarea metodelor de optimizare a transporturilor rutiere de persoane			
3.1. Identificarea traseelor prin utilizarea unui software specializat în transportul rutier 3.2. Stabilirea regimului de lucru și odihnă al personalului de transport de persoane 3.3. Stabilirea normelor de timp pentru activitatea de transport și calcularea vitezelor de circulație 3.4. Identificarea mijlocului de transport de persoane propus	- Schemele rutelor selectate, utilizând softuri din domeniu - Graficul regimului de lucru și odihnă al echipajului unităților de transport - Tabelul cu norma de timp a activității de transport - Calculul vitezelor de circulație - Argumentarea selectării mijlocului de transport	Prezentarea și argumentarea produselor	24
4. Planificarea activităților de transport			
4.1. Caracterizarea indicatorilor tehnici de lucru ai mijloacelor de transport 4.2. Caracterizarea indicilor tehnici de exploatare mijlocii 4.3. Calcularea și analiza coeficienților parcului de vehicule	- Calculele indicilor tehnici de lucru ai mijloacelor de transport pe rută - Calculele indicilor tehnici de exploatare medii pe parc de vehicule - Analiza coeficienților parcului de vehicule	Prezentarea și argumentarea produselor	18
5. Calcularea eficienței indicatorilor tehnico-economici ai transportărilor pe rutele selectate			
5.1. Constatarea normelor consumurilor și cheltuielilor pentru combustibil, lubrifianți, reparație, anvelope 5.2. Determinarea categoriilor de personal și aprecierea cheltuielilor privind retribuirea muncii șoferilor 5.3. Calcularea cheltuielilor de amortizare a automobilelor și de	- Calculele indicatorilor normelor de consum și ai cheltuielilor pentru combustibil, lubrifianți, reparație, anvelope - Calculele indicatorilor cheltuielilor privind retribuirea muncii șoferilor - Calculele indicatorilor	Prezentarea și argumentarea produselor	24

Activități/Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Număr de ore
regie 5.4. Analizarea devizului de cheltuieli și a prețului de cost 5.5. Analiza indicatorilor financiari și de eficiență economică	cheltuielilor de amortizare a automobilelor și de regie - Devizul de cheltuieli și prețului de cost - Analiza indicatorilor financiari și de eficiență economică		
6. Aplicarea reglementărilor privind securitatea și sănătatea în muncă, prevenirea incendiilor, protecția mediului ambiant			
6.1 Stabilirea scopurilor și a cerințelor pentru asigurarea pregătirii profesionale a angajaților la transportarea mărfurilor/persoanelor 6.2 Stabilirea cerințelor de protecție a muncii, a regimului de lucru și odihnă al echipajelor mijloacelor de transport și al personalului angajat 6.3 Informarea subalternilor cu privire la instrucțiunile/norme de securitate și sănătate în muncă, de prevenire a producerii incendiilor, de protecție a mediului ambiant	- Lista actelor normative - Extrase din <i>Standardul european de corespundere a normelor ecologice</i>	Prezentarea și argumentarea produselor	12

VI. Sugestii metodologice

Stagiul *Practica ce anticipează probele de absolvire* are loc în cadrul unităților economice din domeniul transportului rutier, fie în context național, fie internațional. În scopul dezvoltării abilităților de executare a operațiilor de transport și a componentelor acestuia, elevul-stagiar va fi supravegheat și ghidat de către agentul de transport din cadrul întreprinderii unde se desfășoară stagiul de practică.

La prima etapă a stagiului de practică, elevii vor face planificarea activităților zilnice conform sarcinilor stabilite de către persoanele ierarhic superioare împreună cu conducătorul de practică de la întreprindere. Ulterior, fiecare elev va executa independent lucrările, fiind supravegheat și corectat de către conducătorul de practică.

Elevii vor executa activitățile conform programului stagiului de practică.

După executarea activităților și sarcinilor de muncă, elevii vor completa portofoliul care, ulterior, va fi utilizat pentru a întocmi rapoartele de practică. Timpul recomandat pentru executarea sarcinilor va fi stabilit de către conducătorul de practică, ținând cont de complexitatea lucrărilor.

VII. Sugestii de evaluare a rezultatelor învățării

Evaluarea nivelului de formare a competențelor profesionale va fi efectuată la etapa de executare independentă a lucrărilor de către elev, prin observația directă a conducătorului de practică.

Pentru evaluarea rezultatelor învățării, elevii vor prezenta conducătorului de practică agenda stagiului de practică, completată conform cerințelor, raportul de practică și portofoliul, care va include toate produsele elaborate conform prezentului curriculum.

În scopul evaluării rezultatelor învățării, elevii vor prezenta pachetul de acte pentru marfa/persoanele transportate, care va include următoarele produse:

- scheme ale rutelor elaborate cu utilizarea software-urilor specializate;
- trasee optime ale rutelor selectate cu utilizarea Microsoft AutoRoute sau Google Maps;
- estimări ale distanțelor dintre punctele de expediere și destinație, efectuate cu ajutorul software-ului sau al Google Maps;
- schițe ale rutelor optime, elaborate conform planului de activitate și distanțelor determinate dintre punctele de expediere și destinație;
- indicatorii tehnici de exploatare pe rută, determinați;
- argumentări cu privire la selectarea autovehiculului pentru transport;
- estimări ale volumului de mărfuri transportate pe rută;
- estimări ale numărului de persoane transportate pe rută;
- tabelul perioadelor de staționare a vehiculului la încărcare-descărcare/îmbarcare-debarcare;
- tabelul perioadelor de timp de activitate a vehiculului pe traseu, luând în considerare vitezele normative conform categoriilor de drum;
- estimări ale timpului total de activitate a vehiculului pe traseu;
- estimări ale perioadei unei rotații a mijlocului de transport pe rută;
- estimări ale vitezelor de circulație pe rută;
- orarul regimului de lucru și odihnă al echipajului de transport, conform Codului muncii al Republicii Moldova;
- orarul regimului de lucru și odihnă al echipajului de transport, conform cerințelor Acordului AETR;
- lista autorizațiilor unitare/multilaterale utilizate pe teritoriul fiecărui stat;
- documentele (copii) aferente transportării (acte pentru conducătorul auto, mijlocul de transport);

Produsele elaborate vor fi evaluate în baza următoarelor criterii:

- corespunderea produselor cu condițiile sarcinilor de lucru;
- relevanța și originalitatea soluțiilor propuse în raport;
- utilizarea eficientă a tehnologiilor informaționale în elaborarea raportului;

- calitatea argumentărilor efectuate și prezentate în raportul de practică;
- corespunderea produselor standardelor și normativelor în vigoare;
- corectitudinea calculelor și estimărilor efectuate;
- fundamentarea deciziilor luate;
- corectitudinea completării actelor pentru transportare;
- completitudinea setului de documente utilizate pentru transportare;
- ținuta grafică și coerența raportului stagiului de practică;
- respectarea termenelor de elaborare a raportului;
- relevanța și actualitatea referințelor bibliografice și a surselor utilizate;
- eficacitatea comunicării și claritatea expunerii.

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Categorii de unități economice pentru stagiul *Practica ce anticipează probele de absolvire*:

1. companii sau operatori specializați în transport de mărfuri și/sau pasageri contra cost;
2. companii sau operatori care efectuează transport de mărfuri și/sau pasageri în cont propriu (companii care dețin propriile vehicule și oferă servicii de transport pentru propriile lor nevoi sau pentru clienții lor interni);
3. diverse entități din domeniul transporturilor: întreprinderi, organizații, autorități, asociații și instituții din domeniul transporturilor (autoritățile municipale de profil, agențiile de transport public, alte organizații care gestionează infrastructura și serviciile de transport).

Locurile de muncă propuse elevilor-stagiari trebui să le ofere posibilitatea de a lucra cu instrumentele și tehnologiile utilizate în acest domeniu. Lista orientativă a locurilor de muncă/posturilor la care se va desfășura practica este:

Nr. crt.	Locul de muncă/postul	Cerințe față de locul de muncă/postul propus elevului
1.	Punct de dispecerat	- calculator și software specializat de dispecerat - documente și fișiere electronice interne - aplicații specifice, de ex., AutoRoute și Google Maps, sau alte aplicații de monitorizare a parcului rulant - agendă pentru programare și organizare - rechizite de birou
2.	Birou	- calculator și software specializat de dispecerat - documente și fișiere electronice interne - aplicații specifice, de ex., AutoRoute și Google Maps, sau alte aplicații de monitorizare a parcului rulant - agendă pentru programare și organizare - rechizite de birou

Acestea sunt doar componentele generale pentru structura practicii tehnologice în domeniul transporturilor. Detaliile specifice vor fi stabilite în conformitate cu acordul între instituția de învățământ și locul de practică selectat de elev.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată resursa
1.	<i>Ghidul privind legislația în transportul auto</i> , Chișinău, 2006.	Bibliotecă
2.	Ing. Ioan Tătar, ing. Dominic Petreanu și alții, <i>Manualul operatorului de transport rutier</i> . Miercurea-Ciuc: Editura IFPTR, 2000.	Bibliotecă
3.	www.statistica.md	Internet
4.	www.eway.md	Internet
5.	www.chisinau.md	Internet
6.	www.midr.gov.md	Internet
7.	www.lex.justice.md	Internet
8.	www.legis.md	Internet
9.	www.anta.gov.md	Internet
10.	www.dgtpcc.md	Internet
11.	www.maps.google.com	Internet
12.	www.cipti.md	Internet
13.	www.aita.md	Internet